

archivárius 94/6

Az önkormányzat multja és jelene Franciaországban.-

Dr. Drágffy Miklós. Az értékes tanulmány a francia területi autonómiákról nyújt minden vonatkozásban teljes, összefoglaló képet. A téma megválasztását két szempont indokolja különösen. Az egyik az, hogy éppen Franciaországban a teljesen központosított közigazgatás erős ellenhatást váltott ki és a decentralizáció kérdésének példanélkül álló bő irodalma keletkezett. A másik szempont pedig az a törekvés, amely világszerte érvényesül - a demokratikus államokban éppugy, mint a tekintélyi elven felépülőkben - és ami a helyi autonómiák jogainak erős megnyirbálásában és a központi kormány preponderanciájában nyilvánul meg. Ez az általános fejlődési irány teszi időszerűvé, hogy a területi önkormányzatok kérdésével szemben helyes álláspontot foglaljunk el és ebből a szempontból a szerző műve jelentős támaszt nyújt.

Ez adja meg a mű első fejezetének fontosságát, amely a centralizáció-decentralizáció kérdését tárgyalja. A francia irodalom alapos ismeretében, a különböző irányok bő és részletes tárgyalásával szinte túlnő tanulmányának a címben megszabott keretein. A francia helyzetet csak kiinduló pontnak használja fel, hogy teljesen megvilágítsa a kérdést, általános közigazgatáspolitikai szempontból. Módszere mindig az irodalom ismertetéséből és a különböző irányok felsorakoztatásából indul ki, de állásfoglalása nem az egyes művek egyszerű szintézise. Ellenkezőleg helyes kritikával épp a francia irodalom uralkodó decentralist irányával szemben foglal állást és az egyes írók ellentmondó álláspontját precíz okfejtéssel a maga önálló eredményeinek megalapozására használja fel. Pontosan kifejti és elkülöníti egymástól a decentralizáció, dekoncentráció, federalizmus és regionalizmus fogalmát, amely fogalmakkal oly sok visszaélés történt. Felsorakoztatja a decentralizáció mellett és ellene felhozott érveket. Végső eredménye, aminek helyességét nehéz lenne vitatni, az, hogy a mai államnak sőt mindenkori erős államának a centralizáció a helyes kormányzati formája. Kimutatja, hogy ez a kérdéskomplexum nem általános politikai, hanem kimondottan közigazgatáspolitikai kérdés és a kérdés helyes megítélése csak a közigazgatás szemszögéből lehetséges.

A második fejezetben a francia helyi önkormányzatok kialakulásának történetét foglalja össze a gall időktől, III. Napoleon császárságáig. A mai, tényleges helyzettel a harmadik fejezet foglalkozik. Részletesen tárgyalja a département-ok arrondissement-ok és községek szervezetét, jogállását, testületi és egyedi szerveit és ezeknek a központi kormányhoz való viszonyát, - mindenkor a francia tételes jog és az államtanács joggyakorlatának teljes ismeretében.

Az értékes munka alapos tanulmányok eredménye és rászolgál arra, hogy érdeklődésűnk nézzünk a szerzőnek a francia testületi önkormányzatokról inamán készülő műve elé, amit Magyary Zoltán előszavában kilátásba helyez.

A munka a Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadványorozatának 24. köteteként jelent meg. /Dr. Benárd Aurél/